

Tudi miši gredo v nebesa

Myši patří do nebe

7+

avtorica Tina Poglajen

Kazalo

Uvodna beseda	3
O filmu	4
Filmografski podatki	4
Vsebina	4
O avtorjih	6
Režiserja o filmu	6
Odzivi	7
Izhodišča za pogovor	8
Pred ogledom filma	8
Pogovor po ogledu filma	9
Glavni liki v filmu	9
Hopka	9
Beloprsec	10
Hopkin očka	10
Prijateljstvo	11
Postaje inpreizkušnje na potovanju Hopke in Beloprsca	11
Smrt in posmrtno življenje	13
Nasilje, predsodki	14
Animacija	14
Predlogi za dodatne dejavnosti	15

Kinodvor dovoljuje in spodbuja nadaljnjo uporabo gradiva za filmsko-vzgojne namene. Veseli bomo vaših odzivov, poročil o uporabi, konkretnih učnih priprav na film, predlogov in pripomb. Gradivo je oblikovano kot pomoč staršem ali strokovnim delavcem v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Za vse druge uporabe nam pošljite pisno prošnjo na solski@kinodvor.org.

Kolofon | **Tudi miši gredo v nebesa** • Gradivo za učitelje in starše • *Avtorica:* Tina Poglajen • *Uredila:* Barbara Kelbl • *Jezikovni pregled:* Mojca Hudolin • *Slikovno gradivo:* Con film, arhiv Kinodvora • *Izdal v elektronski obliki:* Javni zavod Kinodvor, 2022, *zanj:* Metka Dariš, Društvo za oživljanje zgodbe 2 koluta, 2022, *zanj:* Katja Hohler.

Uvodna beseda

Tudi miši gredo v nebesa je otroški film z na prvi pogled zelo zahtevno pripovedjo – saj oba glavna junaka filma, miška Hopka in lisjak Beloprsec, v prvih nekaj minutah filma umreta in se znajdeta – v živalskih nebesih. Toda sam film to predpostavko prevede v tankočutno in otrokom privlačno formo napete pustolovščine po nenavadnem svetu, v kateri se liki soočajo s svojimi močmi in šibkostmi ter odkrivajo pomen pravega prijateljstva in zvestobe.

Film je nastal po knjigi *Miši gredo v nebesa* avtorice Ive Procházkove, ki se je v otroštvu večkrat spraševala, kaj se zgodi, ko umremo, in kaj se bo zgodilo z njenim hišnim ljubljencem, ko bo ta umrl, zato je želela temo na nežen način približati tudi mlademu občinstvu, ki si zastavlja prav taka vprašanja.

Miška Hopka je zelo netipična junakinja, saj je daleč od tega, da bi bila popolna, in prav tako netipičen je kot otroški film **Tudi miši gredo v nebesa**. Morda mu ravno zato uspe ponuditi zelo pronicljiv in iskren uvid v teme, ki jih obravnava – in ki v mladih gledalcih in gledalkah zbujejo zanimanje ter ponujajo široko paleto možnosti za pomenljiv pogovor.

Kinodvor.
Mestni kino.

O filmu

Filmografski podatki

slovenski in izvirni naslov Tudi miši gredo v nebesa / Myši patří do nebe

država in leto produkcije Češka, Slovaška, Poljska, Francija, 2021

jezik sinhronizirano v slovenščino

tehnični podatki DCP, barvni, 85 minut

režija Jan Bubeníček, Denisa Grimmová

umetniški direktorji Denisa Grimmová, Jan Bubeníček, Jan Kurka

scenarij Alice Nellis, Richard Malatinský, po knjižni predlogi Ive Procházkove

fotografija Radek Loukota

montaža Vladimír Barák

zvok Viktor Ekrt, David Titera

glasba Krzysztof A. Janczak

glasovi (v slovenski različici) Maja Kunšič (miška Hopka), Gašper Jarni (lisjak Beloprsec), Gašper Malnar (krt), Primož Pirnat (pripovedovalec), Borut Veselko (Gobec), Matej Puc (očka), Teja Bitenc (mačka), Blaž Šef (rakun), Vesna Pernarčič (koza), Iztok Lužar (majski hrošč), Asja Kahrmanović (žaba), Uroš Smolej (papagaj)

distribucija Društvo za oživljanje zgodbe 2 koluta

festivali, nagrade

Posebna omemba žirije in nagrada občinstva, MFAF Anifilm 2021; nagrada za animirani celovečerni film, Mednarodni filmski festival za otroško in mlado občinstvo SCHLINGEL 2021; zlata čaša za najboljši animirani film, MFF Šanghaj 2021; izbor za sekcijo Obzorja, MFF Karlovi Vari 2021; MFAF Annecy 2021, češki lev za najboljši animirani film 2022, nominacija za najboljšo glasbo, evropske filmske nagrade – nominacija za najboljši celovečerni animirani film, nagrade César – nominacija za najboljši celovečerni animirani film

uradna stran filma <http://misi.animateka.si/>

Vsebina

Miška Hopka je imela očka, ki med mišmi velja za junaka. Da bi Hopko in druge miši rešil pred krutim lisjakom Gobcem – Mišemorcem, je namreč lisjaka izzval, mu izpulil dlako, a pri tem izgubil življenje. Hopka bi mu bila rada podobna, zato ne prizna, da jo je strah in se pred drugimi ves čas važi, kar je tudi razlog, da nima veliko prijateljev. Da bi dokazala, da si upa, spečemu Lisjaku izpuli šop dlake. Lisjak se prebudi in se zapodi za njo. Zaslišijo se avtomobilske zavore in Hopka se znajde v nebesih.

V nebesih se morajo vsi najprej umiti. Krokodil Hopki razloži, da živali spreminjajo velikosti in dobivajo zobe zato, da bi se med njimi izenačile razlike in bi se lahko pogovarjale iz oči v oči. Če se ne bo umila, ji reče, bo ostala majhna, umazana in prestrašena. Hopka kljub temu zbeži iz kopalnice. Pri izhodu naleti na lisjaka, ime mu je Beloprsec. Izkaže se, da tudi on ne mara vode in da jeclja. Drug drugega krivita za svojo smrt in po nesreči padeta v podzemlje kopalnice. Tam naletita na krastačo, ki jima pove, da sta padla v čistilno napravo, kjer se končajo vse razlike med živalmi. Hopka in Lisjak se zapleteta v kup železja in ostaneta priklenjena eden na drugega.

Hopka Beloprsecu pove, da je njenega očka požrla lisica, zato je prepričana, da so vse lisice zle. Beloprsec vztraja, da sam še nikoli ni požrl nobene miši

in se domisli, da mora biti tudi njen očka v nebesih. Pot ju vodi skozi džunglo in puščavo. Medtem ko Beloprsec Hopki pomaga, ona kar naprej razpreda, kako so lisice slabše od miši. Ob tolmunu srečata Jastoga, ki jima razloži, da nazaj ni mogoče in da je vse minljivo. S kleščami preščipne žico, ki ju veže. Hopka ugotovi, da brez Lisjakove pomoči vseeno ne bo šlo, zato nadaljujeta pot skupaj.

Prispeta do ogromnega lunaparka. Ta je namenjen temu, da živali odvržejo vse preostale sledove strahu in jeze. Kakadu vsaki živali dodeli nalogo – posebno atrakcijo. Ko jo bodo izvršile, bodo dobile vstopnice za kino. V lunaparku Beloprsec in Hopka ugotovita, da je prav lisjakov stric Gobec tisti, ki je požrl njenega očka. Kljub temu se zelo zblížata in Hopka lisjaku prizna, da se v resnici veliko stvari boji.

Lisjak pri svoji atrakciji podoživi psihično nasilje, ki ga je doživljal med lisicami, še posebno od Gobca, ker ni maral loviti drugih živali, zato mu naloge zdaj ne uspe dokončati. Miši, ki ga gledajo, se mu smeji, ker ne vidijo tistega, kar je videl on, z njimi pa tudi Hopka. Lisjak ji to zelo zameri in odide. Zatava do Gozda vseh gozdov, kjer ga Vran opozori, da nanj še ni pripravljen. Namigne mu, da je Hopkin očka Gozd najbrž že prečkal. Lisjak se vrne k Hopki, a ta noče z njim, ker bi se raje zabavala. Lisjak ji očita, da misli samo nase, in gre naprej sam.

Hopki postane žal in mu sledi. Pred Gozdom vseh gozdov mora v Hišo strahov, ki je njena atrakcija. Tam se ji zazdi, da sliši Lisjaka, ki kliče na pomoč, a je vse le kulisa. Hopka odhiti naprej. Sova ji pove, da ne pridejo vsi ven – saj semena strahu in jeze marsikoga pogubijo.

Hopka v Gozdu najde Lisjaka, ki je v globoki krizi. Premagala ga je jeza – prepričan je, da je ona kriva, da je umrl, da nima prijateljev in da lisice in miši sploh ne morejo biti prijatelji. Hopka se pred njim skriva v duplino, kjer se ji prikaže očka. Pove ji, da se vsak boji, saj sicer ne moreš biti pogumen. Ko imaš nekoga rad, v sebi najdeš moč. Očka jo spodbudi, naj reši Lisjaka, nato pa očetov privid izgine.

Hopka Lisjaku zapoje uspavanko. Ta se že skoraj pomiri, potem pa se pojavi Gobec. Lisjaka spodbuja, naj Hopko raztrga. Lisjak se z njim spopade in ga premaga. Zaradi nasilja ga skoraj odpeljejo redarji – majski hrošči, a ga Hopka lahko reši, ker ga ima rada. S tem sta oba opravila svoji nalogi: Hopki je mar še za koga drugega kot samo zase, Lisjak pa se ne pusti več ugnati svojemu strahu. Dobita vstopnici za Kinematograf Kit.

Do Kita ju preko morja odpelje čolnič. Rakovica preščipne njuni vstopnici in ju napoti vsakega v svojo dvorano, kjer se pred njima odvrtita njuni življenji. Hopka smukne še v Lisjakovo kinodvorano. Vidi, da je Lisjak ostal brez mamice; imel je le krutega strica Gobca, ki se je nad njim znašal. Lisjak je jedel storže, namesto da bi lovil miši. Izvesta, da si lahko izbereta, kaj bosta v naslednjem življenju – ampak da bosta vse pozabila. Oba morata postati bodisi lisica bodisi miš, skleneta, potem pa ju že odnese nazaj na Zemljo.

Hopka postane lisička, ki se ji ostali lisjaki posmehujejo, ker raje je storže kot pa miši. Naleti na miška, ki je nekdanji lisjak Beloprsec. Čeprav se ne poznata, se drug drugemu zdita zelo znana – in se takoj spoprijateljita.

O avtorjih Denisa Grimmová je animatorka, specializirana za 2D in stop-animacijo. Režirala je več uspešnih kratkih filmov, delala pa je tudi kot scenografka, med drugim pri celovečerni stop-animaciji **Fimfárum – Do tretice vseho dobrého**. Za svoje delo pri tem filmu je bila nominirana za nagrado češki lev.

Jan Bubeníček je študiral na filmski akademiji FAMU v Pragi pri profesorju Břetislavu Pojarju. Kot mentor je sodeloval na delavnicah na festivalu v Šintokuju, festivalu animacije v Kobeju, Kjotski univerzi za umetnost in oblikovanje ter filmski akademiji v Jamagati. Njegov film **Tři Fuové** se je na filmskem festivalu v Cannesu uvrstil v izbor Kodakovih novih evropskih talentov. Leta 2016 je posnel svoj prvi celovečerni animirani film, **Smrtné historky**.

Režiserja o filmu *»Pri tej zgodbi mi je všeč, da govori o težavah, s katerimi se spopadajo vsi otroci, denimo o strahu. Otroci občutijo strah različno močno, a nihče se mu ne more izogniti. Pogosto sta tudi smrt in prijateljstvo temi, s katerima se srečamo že zelo zgodaj. Še ena pomembna tema so predsodki. Miška je vedno mislila, da so lisice hudobne in da se nikoli z nobeno ne bi mogla spoprijateljiti. Toda v tem vzporednem nebeškem svetu, v katerem se živali ne morejo več jesti med sabo in kjer so osvobojene svojih naravnih nagonov, miška odkrije, da ima z lisjakom veliko skupnega, da so obema všeč iste stvari in da podobno razmišljata. Film govori o tem, da je včasih treba pretresti ustaljeni red, pa naj bo naravni ali ne.«*
- Denisa Grimmová

»To je tudi film o ljubezni in samouresničitvi. Naša mala miška se trudi najti izgubljeno ljubezen, kakršno ji je izkazoval oče, preden ga je veliko prezgodaj pokončal hudobni lisjak, zato se mora znebiti strahu. V tej preizkušnji ji pot prekriža še eno občutljivo bitje, lisjak Beloprsec, ki prav tako išče ljubezen in bo naredil vse, da pridobi njeno zaupanje in postane njen prijatelj.«
- Jan Bubeníček

Odzivi »Režiserja Denisa Grimmová in Jan Bubeníček otroškega dojemanja življenja in tudi njegovih nekoliko temnejših plati namreč ne podcenjujeta, kvečjemu nasprotno, svojemu mlademu občinstvu popolnoma zaupata in ob spretno izpeljanem razpletu simpatične zgodbe je rezultat pri otrocih skoraj osupljiv.«
- Gaja Pöschl, Radio Slovenija

»Ni kaj, film je mračen, a otroci ljubijo mrak – v nasprotnem primeru pravljic ne bi tako požirali. In tale film, ki gre raje za nosom kot repom, je zadnji, ki bi jih podcenjeval – zato bo zanesljivo čaroben, transformativen in katarzičen. Sporočilo pa je na dlani: miška in lisjak sta smrtna sovražnika, a po smrti postaneta najboljša prijatelja – če hočemo biti torej zadovoljni in srečni, se moramo že za časa življenja obnašati tako, kot da smo že mrtvi. Kaj naj rečem – animirani film ima prav. Kot vedno. ZA«
- Marcel Štefančič, jr., Mladina

»Kot pri Čudovitem lisjaku ter filmih z Wallaceom in Gromitom tudi tukaj spremljamo stop-animacijo lutk stare šole (z nekaj pomoči računalniške animacije). Zato tudi ta ponuja tisto neskončno prijetno domačo estetiko, kot da bi lahko segel vanjo in se dotaknil vsakega kosma, vsakega milimetra oguljene dlake ali vsake grčave vejice.«
- Cath Clarke, The Guardian

»Film je poln praktičnih naukov, ki jih bodo starši bržkone cenili, vključno s tem, kako pomembno je kopanje in kako nevarno je skočiti na cesto, ne da bi pogledal levo in desno. Večji odmev pa imajo globlja vprašanja, ki jih načne film, denimo da nikogar ne smemo soditi po videzu (ali mestu v prehranjevalni verigi) in da ni nikoli prepozno, da se naučimo postati boljše različica samih sebe. /.../ Podrobnosti, kot so dlaka ročno izdelanih lutk pa trava in vejice na precizno izdelanih ozadjih, odslikavajo prismuknjenost in toplino, ki sta temu mediju edinstvena, in to tudi v zgodbi, ki se ne boji postati nekoliko temačna.«
- Tracy Brown, Los Angeles Times

»Ta očarljiva stop-animacija je prava paša za oči. Film bi moral navdušiti mlajši del družinskega občinstva; starejši gledalci pa bodo prepoznali vplive, ki segajo od celovečernih stop-animacij tipa Kokoške na begu in Čudoviti lisjak do bojev med plenilcem in plenom v Zootropolisu in celo pomežika studiu Ghibli.«
- Wendy Ide, Screen Daily

Izhodišča za pogovor

Pred ogledom filma

Ker je eden izmed pomembnih motivov v filmu prijateljstvo med mišjo in lisjakom, se pogovorite z učenci in učenkami, kaj zanje pomeni pravo prijateljstvo. Kakšen je pravi prijatelj ali prijateljica? Je podobna, podoben nam samim? Ima rad, rada iste stvari, na enak način kot mi preživlja prosti čas? Nam je podoben, podobna po videzu, vedenju ...? In kako pomembne so pri prijateljih skupne vrednote – na primer zaupanje, solidarnost oz. pripravljenost na pomoč, kadar jo potrebujemo, to, da si za nas vzamejo čas in mi zanje, iskrenost ...? Kakšni so njihovi najboljši prijatelji in prijateljice? Imajo morda prijatelje ali prijateljice, ki so povsem drugačni, kot so oni sami – na primer prihajajo od drugod, govorijo drug jezik, so mlajši ali starejši, jih zanimajo čisto drugačne stvari?

Z otroki lahko preberete knjigo *Miši gredo v nebesa* Ive Procházkove, ki je prevedena v slovenščino. Skozi zgodbo o tem, da tudi smrtni sovražniki lahko postanejo (najboljši) prijatelji, se lahko navežete na temo prijateljstva. Če se vam zdi primerno, lahko z njimi načnete tudi temo smrti, saj je pisateljica knjigo napisala tudi zaradi lastnega otroškega strahu pred smrtjo. Ali vedo, kaj je – ali kaj naj bi bila – duša? Ali verjamejo, da imamo ljudje duše? Kaj pa živali, jih imajo tudi? Si znajo razložiti naslov filma **Tudi miši gredo v nebesa**? Zakaj »tudi«? Zakaj so včasih rekli, da živali nimajo duše? Kako se takšno verjetje odraža na odnosu ljudi do živali? Kaj pa je tisto, kar naj bi ljudi od živali tako razlikovalo? Ali je človek tudi žival ali ne? Zakaj? Kaj pomeni, da so živali »čuteča bitja«? Ali živali čutijo čustva?

Kaj je animirani film? Katere takšne filme ste že gledali? Kako še rečemo animiranim filmom (risanke). Zakaj risanke? Morda kdo ve, kako lahko nastanejo animirani filmi?

Oglejte si nagovor Denise Grimmove in Jana Bubeníčka po filmu (traja slabe štiri minute). V njem ustvarjalca pokažeta lutki lisjaka Beloprscja in Hopke, pripovedujeta o nastanku filma in razložita, kako je bilo videti snemanje filma, ki je nastal v tehniki stop-animacije, in kateri deli filma so nastali digitalno. Učenci in učenke si bodo tako lažje predstavljali, kako nastane takšen animirani film. Če si boste film ogledali v Kinodvoru, si bomo nagovor pogledali tudi skupaj v dvorani. Če film gledate drugje, pa nagovor najdete na [povezavi](#).

Pogovor po ogledu filma

Glavni liki v filmu Hopka

Hopka je majhna miška, ki si nadvse želi biti pogumna. Njen očka med mišmi velja za junaka, saj se je postavil po robu lisjaku Mišemorcju, da bi pred njim zaščitil svojo družino, četudi je pri tem izgubil življenje. Hopka si zelo želi, da bi mu bila podobna, prepričana je, da jo bodo, če bo izkazala svoj pogum, druge miši bolj sprejemale in cenile, zato se odloči, da bo lisjaku izpulila brke.

Povprašajte otroke, kakšna se je njim zdela Hopka. Je prestrašena – kot vsaka druga miš, ki se boji teme in grmenja? Zakaj noče, da bi drugi njen strah videli? Je sploh mogoče, da nas ni nikoli strah? Ste se tudi vi že kdaj naredili za bolj pogumne, čeprav ste bili prestrašeni? Ob kateri priložnosti? Ali nam to kdaj pomaga, da naredimo nekaj, česar sicer ne bi? Nam da samozavest? Se vam zdi, da je lahko strah tudi koristen? Zakaj?

Kakšna bi se Hopka rada pokazala drugim na začetku filma? Kot najpametnejša, najpogumnejša, najhitrejša miš na svetu – zakaj? Kako to počne, kako se dokazuje? Na primer: gre s Krtkom v temačen rov, Beloprscju izpuli šop dlake. Zakaj ravno šop dlake?

Pa ji uspeva, da bi s tem koga prepričala? Kako se na njeno izkazovanje poguma, bahanje, odzivajo druge miši? Kaj se zgodi med poukom, ko berejo knjigo o njenem očku – kako se odzovejo njeni sošolci in sošolke, ko preberejo, da se je ona od strahu pokakala? Kaj to sproži v njej? Jo kakšna druga žival posluša in ji verjame – na primer Krtke?

Ima Hopka na začetku filma veliko prijateljev? Še koga razen Krtka? Zakaj ne? Pa ji je za to mar – ali se samo dela, da ji je vseeno? Zakaj jo druge miši zbadajo – morda zato, ker so opazile, da se pretvarja, da hoče biti nekaj, kar v resnici ni? Kdo pozneje postane njen prijatelj?

Kako se Hopka sprva obnaša do tistih, ki jo imajo radi ali so ji naklonjeni – do Krtka in Beloprscja? Kako se odzove, ko jo zbadajo, da se bosta s Krtkom poročila? Zakaj reče, da on »lazi za njo«? A res to misli? Ali se le sramuje njunega prijateljstva, ker jo druge miši zafrkavajo? Kako mislite, da se je ob tem počutil Krtke?

Ali se Hopka sprejema takšna, kot je? Ne, sramuje se same sebe. Zakaj, mislite? Zakaj čuti potrebo po pretvarjanju, zakaj se je pripravljena odreči prijateljem, kot je Krtke? Kaj zanjo pomeni njen očka – ki je umrl, ko je bila še zelo majhna? Veste, kaj pomeni vzornik ali vzornica? Če je nekdo naš vzornik, vzornica, ali to pomeni, da moramo doseči enake uspehe kot on, ona? Kaj pa če je to zelo težko ali skoraj nemogoče?

Beloprsec Tudi lisjaka Beloprscsa je ključno zaznamovala njegova družina: ljudje so ubili njegovo mamo, zato ga je vzgajal grozoviti stric Gobec – Mišemorec, prav tisti lisjak, ki se mu je po robu postavil Hopkin očka. Kljub temu da so ga vse življenje ustrahovali, Beloprsec sam sprejema odločitve – na primer da ne bo jedel miši –, je dobronarčen in pripravljen pomagati drugim.

Čeprav naj bi bile miši lisicam žrtev in plen, sta si Hopka in Beloprsec v marsičem podobna. Nihče od njiju si ne mara umivati ušes, oba sta ostala brez staršev, oba je velikokrat strah, nihče od njiju ni imel veliko prijateljev, predvsem pa oba čutita, da bi se morala drugim dokazati – oba imata pomanjkljivosti, ki jih ne sprejemata. Stric Gobec – Mišemorec je poosebljenje tega, čemur v današnjem spletnem diskurzu rečemo toksična moškost; v Beloprscu zbuja občutek manjvrednosti, nezadostnosti in strah.

Kakšen je Beloprsec? Miši se lisic bojijo in jih imajo za sovražnike, za nasilneže. Kaj pa Beloprsec? Ali je zares takšen, kot pričakujejo Hopka in ostale miši? S čim se Beloprsec prehranjuje? Zakaj ne jé miši? Kako na to gledajo druge lisice in še posebno njegov stric? Se vam zdi, da je to, da Beloprsec ravna tako, kot sam misli, da je prav, tudi pogumno dejanje?

V čem je Beloprsec podoben Hopki? Kakšno je bilo njegovo otroštvo? Kaj je njegova atrakcija, kaj mora v nebesih premagati in česa se mora naučiti?

Kako se spoznata Hopka in Beloprsec? Kakšno pa je njuno prvo srečanje v nebesih? Zakaj drug drugega krivita, da sta se znašla tam? Kako se Beloprsec vede do Hopke in kako se Hopka obnaša do njega? Se tudi drug pred drugim pretvarjata in dokazujeta? Kdo odloča, kam bosta šla? Kdo se bolj prilagaja? Zakaj mislite, da je tako?

Hopkin očka Hopkin očka je umrl, ko se je postavil po robu lisjaku, da bi rešil svojo družino – Hopko. (Nasilni lisjak je bil Gobec – Mišemorec, stric lisjaka Beloprscsa.) Hopkin očka zato med mišmi velja za junaka, postavile so mu spomenik, o njem se učijo v šoli. Hopka si mu zelo želi biti podobna.

Kaj se je zgodilo s Hopkinim očkom? Kakšen je bil?

Kako so si ga zapomnile druge miške? Zakaj so mu postavile spomenik?

Zakaj postavimo nekomu spomenik?

Kaj so bile njegove zadnje besede Hopki? Zakaj ji reče, da »mora biti najpogumnejša miška na vsem svetu«?

Prijateljstvo Kakšen odnos imata Hopka in Beloprsec na začetku filma, kakšen na sredini in kakšen na koncu? Zakaj se njun odnos spremeni?

Kaj ju v filmu najprej poveže, zaradi česa sta priklenjena drug na drugega? In zakaj se med njima nazadnje splete prijateljstvo? Zakaj mislite, da je pomembno, da prijatelji preživijo veliko časa skupaj? Kako lahko nekoga najbolje spoznaš? Skozi kakšne situacije? Kaj sploh pomeni to, da nekoga poznaš?

Kako se spremeni Hopkino mnenje o Beloprsecu? Kaj o njem misli na začetku in kaj potem spozna? Kaj so predsodki in zakaj jih ima Hopka do Beloprseca? Ali nam predsodki lahko preprečijo, da bi nekdo postal naš prijatelj?

Kdo od njiju se najprej skuša zblížati? Zakaj mislite, da Hopka potrebuje več časa, preden sprejme Beloprseca?

Postaje in preizkušnje na potovanju Hopke in Beloprseca

Hopka in Beloprsec se potem, ko njuno lovljenje prekine avto, znajdeta v nebesih. Tam srečata številne druge živali: kačo, krokodila, mačko, kozo, nilskega konja, ovco, Krtka ... Odnosi med živalmi niso takšni kot na Zemlji, saj živali druga drugi ne morejo škodovati, nekatere se pomanjšajo, druge pa povečajo, izginjajo jim čekani. To se zgodi v kopalnici.

Zakaj sta se Hopka in Beloprsec znašla v nebesih? Kdo jima tam izreče dobrodošlico? Kakšna pa so ta nebesa – koga še srečata tam? Zakaj je prva postaja v nebesih kopalnica? Kaj se tam zgodi? So živali kaj drugačne kot na Zemlji? Se vam zdi, da bi si morali biti bolj enaki tudi na Zemlji – ne le živali, ampak tudi ljudje? Na kakšen način si ljudje nismo enaki? Se spominjate, kaj reče krokodil, ko se Hopka ne želi umiti? »Če se ne boš umila, boš večno ostala majčkена, umazana in prestrašena.« Kako se v nebesih počuti Hopka?

Kinodvor.
Mestni kino.

Kaj je njena prva misel? Da je »prva živa miš v nebesih« in da ji bodo »vse druge miši zavidale«. Koga hoče poiskati?

Hopka in Beloprsec večkrat srečata majske hrošče, ki nekoga nosijo v vreči. Ta žival ima še vedno kremplje. Prinesejo jo nazaj na začetek – h kozi. Ta pripomni, da gre spet za nekoga, ki ga ni izučilo. Pozneje jih vidimo, ko odpeljejo jeznega jazbeca iz zabavišnega parka, skoraj odnesejo tudi Beloprscu.

Koga nosijo majske hrošči v nebesih? Zakaj ima ta žival še vedno kremplje? Zakaj ga nosijo – kako se jazbec obnaša drugače kot druge živali? Je jezen, se upira spremembi, v sebi še vedno nosi negativna čustva ... Kakšna je torej vloga nebes? Kako se morajo tam živali spremeniti – poleg tega da postanejo bolj enake in izgubijo kremplje in čekane, se morajo spremeniti tudi navznoter – postati boljše živali, morajo uvideti, kdo so v resnici, in se iz tega nekaj naučiti. Krokodil pravi, da nebesa vsak doživi drugače, vsak jih doživi po svoje. Sova doda, da nebesa niso takšna, kakršna si narediš, pač pa taka, kot jih potrebuješ.

Kmalu zatem Hopka in Beloprsec srečata Jastoga. Ta jima razloži, da vse teče naprej in da se ni mogoče vračati nazaj. V odsevu vode jima pokaže vesolje – tok časa, življenja, ki se na Zemlji kar naprej spreminja in obstaja zato, da bi nekoč prenehalo obstajati. Konec enega pomeni začetek drugega, to je tok življenja, ki je večnost.

Kaj Jastog pove Hopki in Beloprscu, kaj misli s tem, da se ni mogoče vračati? Ali stvari, ki so se že zgodile, lahko spremenimo? Kaj lahko naredimo s preteklostjo – se lahko iz nje česa naučimo? Zakaj jima Jastog pokaže vesolje? Kaj pomeni, da je treba iti za nosom in ne za repkom?

V lunaparku jima dobrodošlico izreče papagaj, ki jima pove, da v lunaparku vsak pozabi na svoje težave, strahove in tegobe oz. se z njimi sooči. Vsaka žival mora opraviti nalogo – obiskati svojo atrakcijo. Vsaka dobi kartico, na kateri je simbol atrakcije, ki je določena zanjo.

Kakšno atrakcijo dobi za nalogo Beloprsec in kakšno Hopka? Zakaj mora Beloprsec premagati svoj strah pred stricem Gobcem, Hopki pa ni treba

nikogar ali ničesar premagati, ampak mora pomagati Beloprscu? Od kod ta razlika? Zakaj se v lunaparku ločita in gresta vsak po svoje? Kako se ob tem počuti Beloprsec? Kaj pa Hopka? Zakaj Beloprsec očita Hopki, da misli samo nase? Je to res? Zakaj se stric Gobec posmehuje Beloprscu?

Kaj pomeni spoznati samega sebe? Kako to naredimo? V katerih trenutkih sama sebe spoznata Hopka in Beloprsec?

Hopka in Beloprsec se vsak posebej podata skozi Gozd vseh gozdov. Kdor se boji, ne sme vanj, pravi vran – s svojimi strahovi moraš opraviti že prej. V Gozdu vseh gozdov namreč vse zelo hitro raste – če te je strah ali si jezen, to čustvo zraste in se potem zlahka izgubiš. Vidimo ovco, ki se za to sploh ne mení, ampak gre skozi Gozd z lahkoto – vidi ga drugače, je prepričana vase in nima dvomov, zato ji nič ne grozi, ne bo skrenila s poti. Beloprsec se začne izgubljati v svoji jezi in začne kriviti Hopko, da se je znašel v nebesih. Očita ji, da se je požvižgala nanj, tako kot vsi ostali. Hopki se za kratek čas prikaže očka in ji pove, da mora Beloprscu pomagati – razloži ji, da je bilo tudi njega strah Gobca, vendar je pogum črpal iz svoje skrbi in ljubezni do nje. Strah premagaš, ker imaš nekoga rad.

Kakšen je Gozd vseh gozdov? Kaj se tam zgodi z živalmi? Kako vpliva nanje? Kako vpliva na Beloprscu? Koga v Gozdu sreča Hopka? Kaj njen očka misli s tem, da »kdor se ne boji, ne more biti pogumen«? Kako Hopka pomaga Beloprscu? S čim?

Zadnja postaja v Nebesih je Kinematograf Kit. Tam vsaka žival vidi svojo predstavo – svoje življenje, preden se vrne na Zemljo in prične novo življenje. Vsaka žival si lahko izbere, kaj bo v naslednjem življenju.

Kaj gledata Hopka in Beloprsec? Zakaj mislite, da jima v Kinematografu Kit pokažejo njuni življenji? Kam pa gresta potem? V kaj se spremenita? Zakaj Hopka postane lisica, Beloprsec pa miš? Kako sta se spremenila in kaj sta spoznala? Kaj se zgodi na koncu filma – ali Hopka in Beloprsec ostaneta v nebesih? Kakšni mislite, da bosta njuni novi življenji?

Smrt in posmrtno življenje

Pogovorite se z učenci in učenkami o tem, kaj je smrt. Kako o njej razmišljajo? Kaj se zgodi, ko umremo? Ali se smrti bojijo? Zakaj? Si predstavljajo, da se s smrtjo telesa vse konča ali da obstaja posmrtno življenje? Če velja slednje, v kakšni obliki? So morda že slišali, kako si posmrtno življenje, če si ga, predstavljajo drugi, morda njihovi starši, sorodniki, morda pripadniki kakšne kulture, religije? So že kdaj prej slišali za »nebesa«, za »reinkarnacijo«? Kaj to pomeni?

Kako si predstavljajo nebesa? Kaj je njihov namen? Je takšen kot v filmu? So že kdaj videli upodobljena nebesa – v filmu, knjigi, na sliki? Kje, kako? Kdo v teh predstavah o posmrtnem življenju pride v nebesa in kdo ne? Ali je v nebesih v filmu vse pozitivno, vse prijetno in dobro? Zakaj ne?

Nasilje, predsodki Lisice in miši so naravni sovražniki, miši o lisicah menijo, da žrejo miši, da so vse lisice lažnivke, kdor laže, pa tudi krade in žre miši. Lisice miši vidijo zgolj kot plen – gotovo pa ne kot prijateljice.

Katere živali nastopajo v filmu? Kakšen odnos imajo v naravi? Kdo koga lovi? Zakaj? Ali to pomeni, da je ena ali druga živalska vrsta zlobna? Kaj jedo lisice? Kaj jedo miši?

Kako pa je v filmu? Kako so prikazane te živali? Ali vse lisice hočejo loviti in jesti miši? Kaj je tisto, kar v lov na začetku filma požene Beloprscu? Kako je to videla Hopka na začetku in kako na koncu filma? Kaj so predsodki? Ali je imela Hopka predsodke? Ali jih imajo miši na splošno? Kaj pa lisice? Kakšne? Kdo je v tem filmu najbolj negativen lik, »zlobnež«? Zakaj? Kako se obnaša do drugih? Ali takšno vedenje prepoznate tudi od kod drugod – iz filmov, risank, resničnega življenja?

Kako se med seboj razlikujemo ljudje? Je to dobro ali kdaj tudi slabo? Se lahko drug od drugega česa naučimo? Česa? Zakaj imamo predsodke pred drugačnostjo? Od kod to izvira? Ali družba vse ljudi obravnava enakopravno? Pa bi jih morala? Kakšne primere predsodkov poznate iz resničnega življenja?

Animacija Animirani film **Tudi miši gredo v nebesa** je nastal v tehniki lutkovne ali stop-animacije. Oglejte si [video ustvarjalcev](#), da boste videli, kako takšen film nastane.

Otrokom lahko razložite, da animatorji in animatorke lutke premikajo in vsak premik fotografirajo – od tu izraz »stop-animacija«. Vsaka lutka ima členjeno jekleno ogrodje, ki animatorjem omogoča, da jo premaknejo v željeni položaj ali ustvarijo želeno gibanje. Vsako kovinsko ogrodje je bilo prekrito s tkanino in/ali krznom. Animirali so tudi vsako glavo (ali dele glave), da so ustvarili ustrezne izraze na obrazu in premike čeljusti ter tako uskladili govor z odpiranjem ust. V filmu nastopa kar 85 različnih živali, upodobljenih s 105 lutkami. Da so lahko snemali več prizorov hkrati, so naredili deset Hopk in osem Beloprscsev. Nekatere živali in okolja so naredili tudi računalniško: recimo majske hrošče (ker je zamudno snemati letenje).

So vam bile lutke všeč? Kako velike so te lutke v resnici? Iz česa mislite, da so izdelane?

Kaj mislite, kolikokrat so jih morali fotografirati, da je nastal tak, celovečerni film? Večina filmov v tehniki stop-animacije nastane z 12 sličicami na sekundo. Film je dolg 80 minut, torej 57.600 sličic – fotografij!

Koliko časa mislite, da traja, da ustvarjalci in ustvarjalke naredijo celovečerni animirani film? Film je občasno nastajal na osmih različnih lokacijah po Evropi. Celoten proces ustvarjanja je trajal 6 let, samo snemanje pa nekaj več kot 14 mesecev. Za film so poleg lutk izdelali tudi približno 80 kompletov kulis. Snemali so na več različnih prizoriščih naenkrat, z osmimi animatorji, zato je film v organizacijskem in proračunskem smislu največja produkcija stop-animacije v češki zgodovini.

[Več na uradni strani filma.](#)

Predlogi za dodatne dejavnosti

Posnemite svojo kratko stop-animacijo. V njej lahko nastopajo lutke ali pa katerikoli drugi predmeti – svinčniki, radirke, skice ... Fotografije posnemite s telefonom ali pa naj vam pri tem pomagajo starši/učitelji. Napotke najdete tudi na spletu – npr. YouTube, »stop-motion animation«, v priročniku [Animirajmo!](#) in na spletni strani [Društva Slon](#). Udeležite se lahko tudi Kinodvorove Animiške – delavnice lutkovne ali risane animacije. Na prvi oživite lutki Hopke in Beloprsca, na drugi pa boste urili likovno domišljijo in risarske spretnosti. Več informacij [tukaj](#).

Primerjajte knjigo Ive Procházkove *Miši gredo v nebesa* s filmom **Tudi miši gredo v nebesa**.

Narišite ali naslikajte, lahko pa tudi opišete v kratkem spisu ali pesmi, kako si predstavljate življenje po smrti – če mislite, da kaj takega obstaja.

Mlajši otroci se lahko lotijo [pobarvanke](#).

Nekoliko starejšim učencem in učenkam lahko naročite, naj doma raziščejo ali povprašajo o različnih verjetjih o življenju po smrti. Kako so si ga zamišljali stari Grki? Stari Slovani? Vikingi? Stari Egipčani? Kako si ga zamišljajo budisti, kristjani, muslimani, Judje? Pogovorite se o tem, ali imajo vsa ta verjetja kaj skupnega, in če imajo, kaj je to? Katero verjetje se jim zdi najzanimivejše?

